

TREND WOONGROEP

Een buffer tegen de eenzaamheid

Ouderen blijven langer leven en langer zelfstandig wonen. Een toenemend aantal kiest daarbij voor een woongroep, om gezamenlijk oud te worden. „Wij besparen de gemeenschap geld.“

Peet Vogels

De jaarszoon op het gebouw van woongroep Het Kwartel in Culemborg zorgt voor een idyllisch plaatje. Op het bankje bij de vijver in de ecologische wijk Lanxmeer is het goed toeven voor de bewoners Erica Delgorgé (74) en Roos Schippers (78). Alle 24 appartementen zijn bezet en er is een flinke wachtlijst.

De woongroep voor ouderen is in opmars. Het fenomeen ontstond in Duitsland in de jaren tachtig van de vorige eeuw en waaid snel over naar Nederland. Kinderen hoeven niet verschrikt te denken dat hun ouders hippie zijn geworden als ze vertellen dat ze naar een woongroep gaan. In de moderne woongroepen heeft iedereen een eigen appartement en zijn er gemeenschappelijke ruimtes en activiteiten. Maar privacy staat voorop.

Een woongroep opzetten is hard werken. Want zo idyllisch als het in Culemborg oogt, was het in het begin niet. „Er lag hier alleen een stuk weiland van niks“, zegt Delgorgé, die aan de basis van Het Kwartel stond. „Met een groep vrienden uit onze studietijd zijn we jaren bezig geweest om dit project van de grond te tillen. Het was echt pionieren. De gemeente zag het eerst niet zitten. Je moet doorzetten en deskundige begeleiding hebben. Dat is heel belangrijk.“

Het project duurde veel langer dan gedacht om te realiseren en nogal wat mensen haakten af. „Bij de oplevering stonden 8 van de 24 appartementen leeg. Gelukkig heeft de projectontwikkelaar zich toen garant gesteld voor de appartementen.“

„We hebben zeker vijf jaar lopen nadenken voor we begonnen“, zegt Erica Delgorgé, die ook voorzitter is van de Vereniging van Eigenaren

▲ In Het Kwartel zijn, zoals in veel woongroepen, gemeenschappelijke ruimtes. Maar het is hier geen verpleeghuis.

▲ Een woongroep opzetten is hard werken, zegt Erica Delgorgé. Ze ervoer het zelf toen ze Het Kwartel in Culemborg oprichtte.

(VvE) van de woongroep. „Ik was 62 toen ik hier ging wonen. Vrienden waren verbaasd dat ik op die leeftijd al met mijn oude dag bezig was.“ Voor Delgorgé was het een bewuste keuze. „Wij zijn de eerste generatie die hun ouders oud zag worden. Ik zag hoe het leven van veel oude mensen verpieterde. Wij zochten een oplossing om op een goede manier oud te worden.“

Wachtlijst

Inmiddels is er een wachtlijst voor de woongroep. Schippers kwam via die wachtlijst binnen. „Ik was op zoek naar een woongroep, maar wat me tegenstond, was het hoge bingogehalte bij de meeste groepen. Deze woongroep sprak me aan.“

Woongroepen zijn razend populair. „Het is echt een trend“, zegt Simon Zwart, interim-voorzitter van de Landelijke Vereniging van Gemeenschappelijk wonen voor Ouderen (LVGO). Bij de LVGO zijn inmiddels 300 woongroepen aangesloten. Woongroepen zijn meestal een initiatief van gelijkgestemden. Vrienden, of mensen die een gezamenlijke interesse of leefstijl hebben. „Dat mensen met dezelfde interesses bij elkaar gaan zitten, is al zo oud als de wereld“, meent Zwart.

Een andere belangrijke reden om samen oud te willen worden: de angst voor eenzaamheid. „Het sociale netwerk wordt steeds kleiner. En door de participatiemaatschappij wordt er meer van de burger zelf verwacht. In een woongroep kijken bewoners naar elkaar om“, zegt Zwart.

Dat is ook een van de redenen voor de oprichting van woongroep 't Stijn in Deurne. „We willen langer zelfstandig blijven wonen en niet ver-

eenzaam. Je wilt onderdeel blijven uitmaken van de maatschappij en op een prettige manier samen ouder worden. In een woongroep kijk je naar elkaar om. Niet dat je na een jaar dood gevonden wordt in je huis“, zegt Leo Pouwels, voorzitter van de vereniging. In Deurne gaat binnenkort de schop de grond in voor de bouw van vijftien levensloopbestendige appartementen met diverse gezamenlijke ruimten voor activiteiten.

Ploeteren

Pouwels herkent het ploeteren van Het Kwartel. „Het heeft veel doorzettingsvermogen gevraagd. Ik zeg wel eens dat je de energie van een 25-jarige moet hebben voor dit project.“

't Stijn is nog niet uitverkocht. Ook geïnteresseerden van buiten Deurne zijn welkom. „De groep is nu van begin 50 tot 75 jaar. Maar ik maak me geen zorgen“, zegt Pouwels.

Als de woongroep eenmaal draait, is het werk niet gedaan. Samenwonen is hard werken. „Het is hier niet de hemel op aarde“, zegt Delgorgé beslist. „Het is zeker prettig samenwonen, maar je moet goed in je vel zitten. Je moet veel overleggen en gezamenlijk beslissen. Je krijgt niet altijd je zin en daar moet je tegen kunnen.“

In het begin waren er een paar mensen die moeilijk konden wennen. Die zijn zelfstandig gaan wonen. „Mijn tip voor nieuwe woongroepen is ook: zorg dat de groep groot genoeg is. Dan kun je elkaar ontlopen als het nodig is.“

Het succes van de woongroep heeft ook een keerzijde. „De woongroep verouderd“, zegt Roos Schippers. Bewoners blijven langer ge-

“We doen wel dingen voor elkaar, maar we zijn géén mantelzorgers

—Erica Delgorgé, oprichter woongroep

zond en dus langer in de groep. Daardoor worden de mensen op de wachtlijst, die toekomstige bewoners, ook steeds ouder. Een goede mix van leeftijden is van belang om de groep leefbaar te houden. „Nu moet je minimaal 45 en maximaal 69 jaar zijn om te worden toegelaten“, zegt ze.

Door de veroudering is ook de discussie over zorg weer actueel. Het Kwartel koopt geen gezamenlijke zorg in. „We doen wel dingen voor elkaar, bijvoorbeeld de boodschappen, maar we zijn geen mantelzorgers. En zeker geen verzorgingshuis“, stelt Delgorgé. „Een woongroep zorgt ervoor dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen.“

„We besparen de gemeenschap geld“, zegt Schippers. Tegelijk ziet Zwart dat de woongroep voor veel mensen onbereikbaar wordt. „De initiatieven zijn nu bijna allemaal van particulieren, van mensen met geld. Er zijn nauwelijks nog woningcorporaties die in woongroepen voor ouderen investeren. Die richten zich alleen nog op sociale huurwoningen.“

Roos Schippers (links) en Erica Delgorgé.